

Stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w VAT (fixed establishment)

Stałe miejsce prowadzenia działalności (dalej: „FE”, z ang. fixed establishment) określa miejsce opodatkowania usług podatkiem VAT. Ustalenie czy FE powstało, może mieć kluczowe znaczenie z perspektywy bezpieczeństwa podatkowego zarówno dla podmiotów zagranicznych prowadzących działalność w Polsce, jak i ich kontrahentów.

Znaczenie i konsekwencje prawidłowego określenia FE

- Mimo bogatego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) i sądów krajowych, wykładnia pojęcia FE przez organy podatkowe jest niejednolita i w wielu przypadkach rodzi ryzyko wejścia w spór w tym zakresie.
- W zależności od pozycji podatkowej danego podmiotu organy podatkowe mogą bowiem kwestionować brak opodatkowania VAT określonych transakcji albo podważać prawo do odliczenia VAT.
- Należy wówczas liczyć się z powstaniem zaległości podatkowych, a także z możliwością nałożenia na osoby odpowiedzialne sankcji karnych skarbowych.
- Co istotne, od lipca 2024 r. podatnicy posiadający w Polsce FE będą zobowiązani do obowiązkowego stosowania Krajowego Systemu e-Faktur.

Czym jest FE?

- Polska ustawa o VAT nie definiuje pojęcia FE. Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Rady (UE) nr 282/2011, FE oznacza dowolne miejsce - inne niż miejsce siedziby działalności gospodarczej podatnika - charakteryzujące się **wystarczającą stałością** oraz **odpowiednią strukturą w zakresie zaplecza personalnego i technicznego**, by umożliwić mu **odbiór i wykorzystywanie usług** świadczonych do własnych potrzeb tego stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.
- Przez **zaplecze techniczne** należy rozumieć posiadanie przez podmiot zagraniczny infrastruktury do realizacji swojej działalności gospodarczej, np. magazyn, sprzęt techniczny, maszyny. **Zaplecze personalne** to kapitał ludzki, który konieczny jest do wykonywania działalności.
- Należy przy tym pamiętać, że FE jest pojęciem funkcjonującym wyłącznie na gruncie VAT i jest niezależne od pojęcia „zakładu” (z ang. permanent establishment) na gruncie przepisów o podatku dochodowym.

Wykładnia pojęcia FE

- Regulacje podatkowe dotyczące FE są bardzo ogólne. Dokonując analizy ryzyka powstania na terenie Polski FE oraz obowiązków z tym związanych, konieczne jest więc odwołanie się do orzecznictwa europejskiego oraz zweryfikowanie podejścia prezentowanego przez polskie organy podatkowe w analogicznych stanach faktycznych.
- TSUE wskazuje podatnikom pewne kryteria, które powinny zostać uwzględnione przy analizie FE, dając jednocześnie wskazówki, jak takie kryteria należy przeanalizować celem zabezpieczenia własnej pozycji podatkowej.

- W szczególności, w tym zakresie warto odwołać się m.in. do przełomowych wyroków w sprawach Titanium Ltd (C-931/19), Berlin Chemie A. Menarini SRL (C-333/20) oraz Dong Yang Electronics (C-547/18), z których wynika że:
 - **FE nie może powstać wyłącznie w oparciu o infrastrukturę techniczną bez personelu.** Jeśli właściciel wynajmowanej nieruchomości nie ma własnego personelu do świadczenia usług związanych z najmem, to nieruchomość ta nie stanowi stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej dla celów VAT;
 - **Spółka dominująca nie posiada FE** w innym państwie członkowskim ze względu na to, iż posiada tam **spółkę zależną**;
 - **Dla wykreowania FE nie jest konieczne, aby zasoby personalne lub techniczne stanowiły własność podatnika.** Istotne jest, aby dysponował on tymi zasobami w taki sam sposób, jakby były jego własnością. W takim wypadku stopień kontroli nad personelem lub aktywami powinien być maksymalnie zbliżony do stopnia kontroli nad własnymi środkami.

Praktyka polskich organów podatkowych - przykłady

- Wykładnia prezentowana dotychczas przez TSUE jest korzystniejsza niż ta wynikająca z praktyki polskich organów podatkowych, choć w ostatnim czasie zauważalne jest pewne złagodzenie podejścia w tym zakresie.
- Do przykładowych sytuacji, w których podatnicy zwracają się do organów podatkowych o rozstrzygnięcie kwestii powstania FE należą m.in.:
 - posiadanie nieruchomości zlokalizowanych w Polsce i ich wynajem;
 - korzystanie ze zlokalizowanych w Polsce magazynów lub infrastruktury (maszyny, urządzenia, personel) innych podmiotów;
 - dostawa i montaż na terytorium Polski linii produkcyjnych.

Co należy zrobić, aby zminimalizować ryzyko podatkowe?

- Podmioty zagraniczne prowadzące działalność w Polsce powinny każdorazowo **przeprowadzić analizę ewentualnego powstania FE z uwzględnieniem indywidualnych okoliczności stanu faktycznego.** W szczególności, w tym zakresie należy uwzględnić strukturę wykonywanej działalności gospodarczej, zapisy umowne pomiędzy kontrahentami, zakres odpowiedzialności każdej ze stron itp.
- Mając na uwadze niejednorodną linię interpretacyjną i orzeczniczą w tym zakresie, przeprowadzenie takiej analizy pozwoli na **zminimalizowanie ewentualnego ryzyka podatkowego (zaległości, sankcje KKS).**
- W zależności od stanu faktycznego, w celu zabezpieczenia pozycji podatkowej można **rozważyć wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji podatkowej potwierdzającej:**
 - **brak istnienia (bądź istnienie) FE w Polsce oraz**
 - **prawidłowości stosowanego sposobu rozliczeń w zakresie VAT.**

NASZE WSPARCIE

- Jesteśmy do Państwa dyspozycji, żeby omówić implikacje, jakie powyższe zagadnienie może mieć na opodatkowanie VAT Państwa działalności w Polsce.
- Z przyjemnością wesprzemy Państwa w wypracowaniu odpowiednich mechanizmów zabezpieczających pozycję podatkową w zakresie istnienia FE w Polsce.

Niniejszy dokument został przygotowany wyłącznie w celach informacyjnych i ma charakter ogólny. Każdorazowo przed podjęciem działań na podstawie prezentowanych informacji rekomendujemy uzyskanie wiążącej opinii ekspertów TPA Poland.

Bądź na bieżąco >>> [subskrybuj nasz newsletter!](#)

KONTAKT

Małgorzata Dankowska
Partner

+48 663 877 788
malgorzata.dankowska@tpa-
group.pl

Ewa Banaszak
Head of Tax Coordination

+48 604 999 389
ewa.banaszak@tpa-
group.pl

Rafał Wienconek
Manager

+48 604 999 399
rafal.wienconek@tpa-
group.pl

TPA to wiodąca międzynarodowa grupa konsultingowa oferująca kompleksowe usługi doradztwa biznesowego w 12 państwach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej.

W Polsce TPA należy do największych firm doradczych. Zapewniamy międzynarodowym koncernom oraz dużym przedsiębiorstwom krajowym efektywne rozwiązania biznesowe z zakresu doradztwa podatkowego, outsourcingu księgowości i płac, doradztwa dla sektora nieruchomości i doradztwa personalnego, a także audytu i doradztwa biznesowego pod marką **Baker Tilly TPA**. Naturalnym uzupełnieniem naszych interdyscyplinarnych usług jest obsługa prawna, którą oferujemy pod marką **Baker Tilly Legal Poland**.

TPA Poland, Baker Tilly TPA oraz Baker Tilly Legal Poland są jedynymi reprezentantami **Baker Tilly International** w Polsce – jednej z największych globalnych sieci niezależnych firm doradczych.

Jako członek Baker Tilly International łączymy zalety zintegrowanej, interdyscyplinarnej obsługi „one-stop-shop” z lokalną ekspertyzą i zasięgiem międzynarodowej grupy doradczej.

www.tpa-group.pl | www.bakertilly.pl

Bądź na bieżąco >>> [subskrybuj nasz newsletter!](#)